

ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ

Προοίμιο στο Πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ

Η νέα σοσιαλδημοκρατία

Οι πολλαπλές κρίσεις των τελευταίων δεκαπέντε ετών κατέδειξαν ότι η αυτορρύθμιση των αγορών όχι μόνο δεν είναι αποτελεσματική, αλλά ούτε αυξάνει την κοινωνική ευημερία ούτε μπορεί να προσφέρει δημόσια αγαθά σε κρίσιμες περιστάσεις, όπως αυτή της πανδημίας ή των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Το μεγάλο ζητούμενο για την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία και τις δυνάμεις του δημοκρατικού σοσιαλισμού ανά τον κόσμο είναι να ανακτήσουμε την κυριαρχία μας στο πεδίο των ιδεών, προϋπόθεση για την επικράτησή μας στο πεδίο της πολιτικής και της διακυβέρνησης.

Η σύγχρονη σοσιαλδημοκρατία έχει ως πρωταρχικό καθήκον την αναζήτηση μιας νέας πολιτικής σύνθεσης, που προσελκύει τους χαμένους της παγκοσμιοποίησης, αυτούς που βρίσκονται «εκτός» ή στις παρυφές του εργασιακού και προνοιακού συστήματος, αλλά και τα δυναμικά μεσοστρώματα και τις νέες γενιές που διατυπώνουν προωθημένα πολιτισμικά και αξιακά ζητήματα και αναζητούν πολιτική εκπροσώπηση. Το νέο κοινωνικό σύμβολο δεν μπορεί παρά να οργανωθεί με επίκεντρο έναν νέο συμβιβασμό κεφαλαίου-εργασίας, αλλά επ' ωφελεία του ανίσχυρου μέρους, του κόσμου της εργασίας. Με την επεξεργασία μιας σύγχρονης πολιτικής ταυτότητας που να συλλαμβάνει και να δίνει πολιτικό σχήμα στις νέες αξιακές τάσεις της εποχής μας.

Η κρατική παρέμβαση και η ουσιαστική σημασία του «δημοσίου» επανέρχεται στο προσκήνιο για να διασώσει τις οικονομίες, να προσφέρει δημόσια αγαθά και υπηρεσίες στους πολίτες και να εγγυηθεί τη δίκαιη και αποτελεσματική μετάβαση στην πράσινη και ψηφιακή εποχή.

Αυτό γίνεται ακόμη πιο επιτακτικό στο πλαίσιο της διαμόρφωσης ενός νέου παγκόσμιου γεωπολιτικού χάρτη και των μεγάλων προκλήσεων που καλείται να αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα. Η κατάσταση της δημοκρατίας στον κόσμο γίνεται χρόνο με τον χρόνο χειρότερη, το μεγαλύτερο μέρος του κόσμου ζει πλέον σε χώρες με αυταρχικά καθεστώτα. Η κλιματική αλλαγή, η εξάντληση των φυσικών πόρων, οι πυρηνικοί εξοπλισμοί, οι εξελίξεις στη βιοτεχνολογία, η πανδημία και οι θηριώδεις κοινωνικές ανισότητες περιπλέκονται με την ωμή παραβίαση του διεθνούς δικαίου, την ανάδυση οικονομικών εθνικισμών και έναν αναγεννώμενο αλτρωτισμό στην Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια.

Ελλάδα

Στη νέα παγκόσμια και ευρωπαϊκή πραγματικότητα, η Ελλάδα καλείται να δώσει τις δικές της απαντήσεις, με τις ιδιαιτερότητες και τις αδυναμίες της, αλλά και με το κεκτημένο του ισότιμου μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης.

Η μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού και της ακρίβειας περισφίγγει ολοένα και περισσότερο την ελληνική, αλλά και τις ευρωπαϊκές οικονομίες. Οι κοινωνικές ανισότητες διευρύνονται, χιλιάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πτωχεύουν, με αποτέλεσμα την κατάργηση πολλών θέσεων εργασίας. Η φτώχεια και η ανεργία ξεπερνούν κατά πολύ το μέσο όρο των χωρών της ΕΕ, ενώ η δομική αλλαγή των εργασιακών σχέσεων δημιουργεί τεράστια προβλήματα στους εργαζόμενους, με το φαινόμενο της αδήλωτης και της «μαύρης» εργασίας να είναι εκτός ελέγχου. Οι συνθήκες διαβίωσης επιδεινώνονται για μεγάλα τμήματα του λαού μας με τον πληθωρισμό να διαβρώνει με ταχύτητα την ήδη χαμηλή αγοραστική δύναμη των μισθών και συντάξεων.

Σήμερα, στην Ελλάδα, πλήττονται περισσότερο οι νέες γενιές, αυτές που κλήθηκαν να πληρώσουν, με τον πλέον επώδυνο τρόπο, τις επιλογές και τα λάθη του παρελθόντος.

Στους νέους μας επικρατεί Ανασφάλεια, Απογοήτευση, Φόβος, το αίσθημα της Αδικίας και Αγωνία για το μέλλον τους. Πιστεύουν ότι η όποια εξέλιξη της χώρας δεν τους αφορά. Ένας μεγάλος αριθμός αμφισβητεί τη χρησιμότητα της πολιτικής και των δημοκρατικών θεσμών, την ουσία της δημοκρατίας, δεν συμμετέχει στις εκλογικές διαδικασίες, στη λειτουργία των πολιτικών κομμάτων, στα συνδικάτα, αλλά και στις εθνικές

εκλογές. Μια νέα ανισότητα έρχεται να προστεθεί στις ήδη υπάρχουσες, η διαγενεακή ανισότητα, η προοπτική να ζήσουν οι νέες γενιές χειρότερα από τους γονείς τους.

Το δημοκρατικό έλλειμμα

Η γενικευμένη ανασφάλεια, η αβεβαιότητα, η απογοήτευση και ο φόβος για το αύριο έχει οδηγήσει ένα πολύ μεγάλο μέρος των συμπολιτών μας, που προσεγγίζει το 50%, να αισθάνονται ότι βρίσκονται «εκτός των τειχών» της κοινωνίας. «Εκτός» δεν αισθάνονται μόνον άνθρωποι που ζουν με προνοιακά επιδόματα, στα σύνορα της φτώχειας, αλλά και άνθρωποι που έχουν δουλειά, σπίτι, οικογένεια, αυτοκίνητο, μα νιώθουν πως ισορροπούν σε ένα σχοινί δίχως δίχτυ ασφαλείας, πως η ζωή τους απειλείται και πως αδικούνται σε έναν κόσμο χαοτικών ανισοτήτων.

Βασική αρχή της ιδεολογίας μας είναι ότι τα πολιτικά δικαιώματα αποκτούν δημοκρατικό περιεχόμενο μόνο όταν βασίζονται σε κοινωνικά δικαιώματα. Αυτό, το 50%, συνεπώς, αποτελεί και ένα μέτρο του «δημοκρατικού ελλείμματος» στη χώρα μας. Έλλειμμα, που δεν αφορά μόνο το κράτος δικαίου, τους θεσμούς και την διακυβέρνηση, αλλά την έλλειψη εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων απαραίτητων για την συμμετοχή στην κοινωνική ζωή με αξιοπρέπεια και προοπτική.

Το «δημοκρατικό έλλειμμα» αφορά σε ένα μεγάλο και ετερόκλητο μέρος των πολιτών - αδύναμα στρώματα, ανασφαλή και συνεχώς πιεζόμενα τμήματα της μικρομεσαίας τάξης, νέες γενιές της επισφάλειας με υψηλό εκπαιδευτικό και πολιτισμικό κεφάλαιο - αφορά σε ανασφάλεια διαβίωσης, έλλειψη προοπτικής και ανεπάρκεια πολιτικής εκπροσώπησης.

Ένα σημαντικό τμήμα της μικρής και μεσαίας τάξης βλέπει το βιοτικό της επίπεδο να υποχωρεί συνεχώς και μηδενικές προοπτικές για τα παιδιά της. Ο νέος επιστήμονας που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις δαπάνες στέγασης και διαβίωσης και να δημιουργήσει οικογένεια. Που απαιτεί ρυθμίσεις και ευελιξίες για τις σύγχρονες μορφές ψηφιακής εργασίας. Που υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα και την δυναμικότητα του ιδιωτικού τομέα, αλλά όχι τις κρατικοδίαιτες επιχειρήσεις, τη διαφθορά και τη διαπλοκή. Που απαιτεί σύγχρονη παιδεία και αποτελεσματικές δομές υποστήριξης και χρηματοδότησης για να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της ψηφιακής επανάστασης και των startups σε παγκόσμιο επίπεδο.

Αυτό το νέο προκάριατο και ιδιαίτερα οι νέες γενιές της επισφάλειας και των social media αποτελούν ένα κρίσιμο μέγεθος σήμερα.

Οι γενιές αυτές νοιώθουν πιο πολύ από ποτέ outsiders ακριβώς τη στιγμή που έρχεται η ώρα να αναλάβουν τα ηνία του κόσμου.

Ο κόσμος της εργασίας

Οι σοσιαλδημοκράτες πιστεύουμε ότι η πραγματική κινητήριος δύναμη της οικονομικής και κοινωνικής προκοπής είναι ο κόσμος της εργασίας, η μικρή και μεσαία τάξη, και ότι για να κινηθεί και πάλι η μηχανή αυτή πρέπει να επενδύσουμε σε τρία πράγματα: σε δουλειές και απασχόληση, σε εκπαίδευση και γνώσεις, σε ευκαιρίες. Πρέπει να επικεντρώσουμε στις περιοχές αυτές, για να κάνουμε τη χώρα μας ένα μαγνήτη για καλές δουλειές, να εξασφαλίσουμε ότι τα παιδιά μας, οι νέοι και οι εργαζόμενοι έχουν τα προσόντα να δουλέψουν στις θέσεις αυτές, και να κατοχυρώσουμε το ότι η σκληρή και παραγωγική δουλειά διασφαλίζει μια αξιοπρεπή ζωή και την προοπτική ότι τα παιδιά μας θα ζήσουν καλύτερα από εμάς.

Η κυβέρνηση επαίρεται για την μείωση του στατιστικού δείκτη της ανεργίας. Δεν αμφισβητούμε τα στατιστικά στοιχεία, αλλά δυστυχώς η ευημερία αφορά μόνο τους οικονομικούς δείκτες. Η πραγματική κατάσταση στην αγορά εργασίας και την κοινωνία απέχει μακράν από την ειδυλλιακή εικόνα που προσπαθεί να κατασκευάσει η κυβέρνηση.

Οι στατιστικοί δείκτες, οι «οικονομικές επιδόσεις», η «ανάπτυξη» και η μείωση της στατιστικής ανεργίας στηρίζονται σε μια οικονομική πολιτική που για τους εργαζόμενους δεν είναι ούτε ορθή, ούτε υπεύθυνη, ούτε αποτελεσματική, όπως διατείνεται η κυβέρνηση.

Αντίθετα, η ακολουθούμενη οικονομική πολιτική διευρύνει τις ανισότητες και την επισφάλεια στην αγορά εργασίας. Η συνεχής απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων - χωρίς την πίεση κάποιας τρόικας - και η

διάλυση της Επιθεώρησης Εργασίας, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα και σημαντικότερα παράγοντα της οικονομικής πολιτικής και των «αναπτυξιακών επιδόσεων» και των «επενδύσεων» που δημιουργούν κατά κύριο λόγο επισφαλείς θέσεις εργασίας αναξιοπρεπών μισθών.

Στο σημείο αυτό έγκειται και η βαθιά διαφορά μας με τις πολιτικές της Συντήρησης. Η εργασία αποτελεί την πιο απτή και υλική παράμετρο της ανθρώπινης ζωής, το θεμέλιο της ατομικής και κοινωνικής αξιοπρέπειας. Η προστασία της εργασίας, το δικαίωμα στην αξιοπρεπή δουλειά και ένα δίκαιο μισθό, η ενίσχυση του συνδικαλισμού, η μείωση των ανισοτήτων, η δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών και η αναδιανομή βρίσκονται στην καρδιά της πολιτικής μας.

Για εμάς, την σύγχρονη σοσιαλδημοκρατία, η οικονομική ανάπτυξη, οι εξαγωγές, οι επενδύσεις, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, η καινοτομία και η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι το μέσο και το όχημα για την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων και της μεσαίας τάξης, την πραγματική μείωση των ανισοτήτων, την ουσιαστική προστασία των αδυνάμων και την αναγέννηση της ελπίδας ότι η νέα γενιά θα ζήσει καλύτερα από τους γονείς της.

Η ατομική και κοινωνική αξιοπρέπεια των εργαζομένων είναι το μέτρο και το ύστατο κριτήριο των οικονομικών επιδόσεων.

Αυτός είναι ο πυρήνας του προγράμματός μας

Πως ο κόπος και ο μόχθος του εργαζόμενου μπορεί να διασφαλίσει μια αξιοπρεπή ζωή και προοπτική για τα παιδιά μας; Τι προσαρμογές απαιτούνται για να επιβιώσουμε με αξιοπρέπεια σε ένα περιβάλλον παγκοσμιοποιημένων αγορών και στυγνού ανταγωνισμού; Είναι τάχα αναγκαίο οι προσαρμογές αυτές να καταστρατηγήσουν τις αξίες της πλήρους απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας, της ισότητας και της ισοπολιτείας;

Η απάντησή μας είναι ότι όταν οι καιροί αλλάζουν, η τήρηση και η πίστη στις θεμελιώδεις αρχές μας απαιτούν να δίνουμε νέες και καθαρές απαντήσεις στις νέες προκλήσεις. Ότι η διατήρηση και προαγωγή των ατομικών μας ελευθεριών και των κοινωνικών δικαιωμάτων απαιτεί συλλογική δράση.

Η απάντησή μας είναι ότι μπορεί να υπάρξει μια οικονομική πολιτική με κέντρο τον άνθρωπο, μια αξιοπρεπή ζωή για τον εργαζόμενο και την οικογένειά του, ένα σπίτι που μπορείς να το πληρώσεις, μια ασφαλή σύνταξη που σου επιτρέπει να ζεις με αξιοπρέπεια μετά από χρόνια σκληρής δουλειάς, ένα σύστημα υγείας που σε στηρίζει στις δύσκολες ώρες, τη βásiμη ελπίδα ότι τα παιδιά μας θα έχουν δίκαιες ευκαιρίες να ζήσουν καλύτερα αν προσπαθήσουν αρκετά, την προοπτική για πρόοδο και προκοπή στις πιο αδύναμες και φτωχές οικογένειες.

Οικονομία

Αφού ο δυναμισμός μιας παραγωγικής οικονομίας είναι η θεμελιώδης προϋπόθεση για τη διεύρυνση των κοινωνικών δικαιωμάτων και την άσκηση κοινωνικής πολιτικής, η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα πρέπει να είναι ψηλά στις προτεραιότητές μας. Διαπιστώσαμε με οδυνηρό τρόπο ότι όταν δεν δημιουργούμε νέο πλούτο και νέα αξία, η αύξηση του εθνικού προϊόντος δεν σημαίνει κατ' ανάγκη μια ισχυρή οικονομία αλλά μπορεί να συνυπάρχει με μια σαθρή οικονομία που αργά ή γρήγορα θα καταρρεύσει, συμπαρασύροντας τις παραγωγικές της δυνάμεις, τις υγιείς επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους.

Η χώρα μας πρέπει να εκσυγχρονίσει και να διευρύνει την παραγωγική της βάση, να ενισχύσει την καινοτομία και την εξωστρέφεια, να δημιουργήσει αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας με δίκαιους μισθούς, αντάξιες των προσόντων της νέας γενιάς, και να μειώσει τις πολυσχιδείς κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, το μέγεθος και το βάθος του κοινωνικού αποκλεισμού.

Να δημιουργήσει τις συνθήκες για την παραγωγή και τη δίκαιη διανομή νέας εθνικής αξίας, προϋπόθεση μιας κοινωνίας σεβασμού και αξιοπρέπειας.

Οι νέες προκλήσεις απαιτούν την έμφαση στην παραγωγή για τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής, ευέλικτης και δυναμικής οικονομίας, την κινητοποίηση των εγχώριων επενδυτών, την προτεραιότητα στις επενδύσεις

με υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία, τη συγκρότηση νέων παραγωγικών πόλων για την αξιοποίηση των νέων ευκαιριών και των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών πόρων, την ενίσχυση των παραγωγικών οικοσυστημάτων που συνθέτουν οι μεγάλες και μικρότερες επιχειρήσεις. Απαιτούν να σταματήσουμε να σπρώχνουμε στο μέλλον και στις επόμενες γενιές το κόστος των προβλημάτων και να μειώσουμε το δημόσιο χρέος μας, να ανακτήσουμε την αυτοπεποίθησή μας.

Οι νέες προκλήσεις απαιτούν πολιτικές που καθοδηγούνται από μια ισχυρή αίσθηση δημοσίου σκοπού, ένα νέο στρατηγικό ρόλο του «κράτους - στρατηγείου», με στρατηγικές άμεσες επενδύσεις, ένα κρατικό μηχανισμό με ισχυρές ικανότητες καθώς και συνεργασίες του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα που πραγματικά υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον.

Η προοδευτική παράταξη έχει σήμερα ένα κύριο καθήκον: την ανασύνταξη των μικρών και μεσαίων κοινωνικών τάξεων που φτωχοποιούνται και περιθωριοποιούνται με επιταχυνόμενο ρυθμό. Το καθήκον αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με την παραγωγή νέου πλούτου, την αύξηση και τη δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος, δηλαδή μέσω της αύξησης των θέσεων εργασίας και της ενίσχυσης των μισθών και αμοιβών που προέρχονται από την σκληρή αλλά αξιοπρεπή εργασία και την υγιή επιχειρηματικότητα. Αυτός είναι ο μοναδικός δρόμος που εξασφαλίζει την ανάταξη των οικογενειών της μικρομεσαίας τάξης, των «χαμένων» της κρίσης και των νέων «μη προνομιούχων».

Μια παραγωγική, ανταγωνιστική, ευέλικτη και δυναμική οικονομία, προϋποθέτει την αποδυνάμωση της διαπλοκής και της διαφθοράς, στηρίζεται σε σταθερούς κανόνες καθώς και στην εμπέδωση της αντίληψης ότι δημιουργία νέου πλούτου εξαρτάται από τον βαθμό ανάληψης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και καινοτομιών. Η καινοτομία και η επιχειρηματικότητα είναι στην ουσία τους ανάληψη κινδύνων και ρίσκων, αυτό είναι που τις καθιστά πηγή κοινωνικού πλούτου και αξίας. Είναι εξόχως παραπλανητική η αντίληψη ότι η Συντήρηση προωθεί ένα πνεύμα πρωτοβουλίας, ελευθερίας και ανάπτυξης της παραγωγικής επιχειρηματικότητας. Αντιθέτως, υπερασπίζεται και ενθαρρύνει προνόμια, εισοδήματα και προσόδους, δηλαδή κυβερνητικές πολιτικές που επιτρέπουν στους ισχυρούς να νέμονται εισοδήματα που δεν προέρχονται από την παραγωγή νέου πλούτου και αξίας αλλά από ανταμοιβές κεφαλαίων τοποθετημένων σε μη παραγωγικές χρήσεις ελάχιστου ρίσκου που δεν ευνοούν την ανάπτυξη και την ευημερία και εντείνουν τις ανισότητες.

Το ίδιο ισχύει με την προστασία προνομίων που εδράζονται στην αποθάρρυνση της παραγωγικότητας. Η προάσπιση των αμοιβών και των επιχειρηματικών κερδών από παραγωγική προσπάθεια, πρωτοβουλία και καινοτομία, των εισοδημάτων, δηλαδή, που πηγάζουν από την δημιουργία νέου πλούτου, αξίας και την αύξηση της παραγωγικότητας αποτελεί το προνομιακό πεδίο της Προόδου.

Να σταματήσουμε να σπρώχνουμε στο μέλλον και στις επόμενες γενιές το κόστος των προβλημάτων. Αυτός είναι ο μοναδικός δρόμος για να απελευθερωθούμε από την υποταγή σε δανειστές και διεθνείς ελέγχους και να ανακτήσουμε την αυτοπεποίθησή μας. Η κρίσιμη προϋπόθεση είναι η αναβάθμιση της διεθνούς αξιοπιστίας της χώρας, δηλαδή η δημοσιονομική σταθερότητα και η ταχύτερη δυνατή επιστροφή σε ήπια πρωτογενή πλεονάσματα, που αποτελεί και απαραίτητη προϋπόθεση για την εξυγίανση και τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Πρωτογενές πλεόνασμα δεν συνεπάγεται αναγκαστικά πολιτικές λιτότητας. Μια ετήσια αύξηση των δημοσίων δαπανών και εσόδων λίγο χαμηλότερη από την αύξηση του ΑΕΠ, μπορεί να δημιουργήσει πολύ σημαντικό δημοσιονομικό χώρο για άσκηση πολιτικών την τρέχουσα δεκαετία.

Να δεσμευτούμε έναντι **των εργαζομένων** ότι η κατανομή του μετασχηματισμού θα γίνει δίκαια. Ότι η πλήρης απασχόληση, η αξιοπρεπή εργασία, η προστασία από την εργοδοτική αυθαιρεσία, η υπεράσπιση και ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων, η μηδενική ανοχή στις διακρίσεις και η μείωση των ανισοτήτων θα είναι στο επίκεντρο των πολιτικών μας. Ότι θα υπερασπίσουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων στην οικονομία της πλατφόρμας και τη δίκαιη κατανομή των ωφελειών από την ενίσχυση της παραγωγικότητας και την ανάπτυξη, με δίκαιους μισθούς, αντάξιους των προσόντων της Νέας Γενιάς.

Έμφαση στην παραγωγή. Μετά από 13 χρόνια βαθιάς κρίσης, το 90% του ΑΕΠ μας προέρχεται ακόμη από την κατανάλωση. Σήμερα πρέπει να επικεντρωθούμε στην εφαρμογή πολιτικών που βελτιώνουν πράγματι το σήμερα και το αύριο της κοινωνίας και στην αντικειμενική μέτρηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών. Όχι μόνο πόση ανάπτυξη, αλλά πόσο ενισχύθηκε η θέση της χώρας διεθνώς, πόσο βελτιώθηκε η απόδοση του εκπαιδευτικού συστήματος, πόσο αυξήθηκε πραγματικά το διαθέσιμο εισόδημα των ασθενέστερων και της μεσαίας τάξης, πόσο μειώθηκε η ανισότητα, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός, πόσο βελτιώθηκαν οι προοπτικές κοινωνικής κινητικότητας και προόδου για τη νέα γενιά,

πόσο βελτιώθηκαν οι υποδομές και οι μηχανισμοί αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και άλλων απρόβλεπτων εξελίξεων

Παραγωγικές Επενδύσεις - Κινητοποίηση Εγχώριων Επενδυτών. Η χώρα έχει τεράστια ανάγκη από μαζικές και εμπροσθοβαρείς επενδύσεις παγίου κεφαλαίου με κεντρικό στόχο την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Οι εισροές βραχυπρόθεσμων κερδοσκοπικών κεφαλαίων για μετοχές και ομόλογα, για εξαγορές υφιστάμενων επιχειρήσεων και ακίνητης περιουσίας, αν και χρήσιμες, δεν ενισχύουν το παραγωγικό μας υπόβαθρο, γιατί αφορούν απλά την αλλαγή ιδιοκτησίας και όχι μακροπρόθεσμες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Οι ξένες επενδύσεις θα έλθουν μόνο αν έχουν διασφαλίσει τεράστιες εγγυήσεις για το μέλλον της επένδυσής τους και χρηματοδότηση από ελληνικές τράπεζες, δηλαδή μηδενικό ρίσκο για τον επενδυτή και ελάχιστα ξένα κεφάλαια στη χώρα.

Είναι απαραίτητο να κινητοποιηθούν οι εγχώριοι επενδυτές, να επενδύσουν στη πατρίδα μας. Αυτό σημαίνει, όμως, ότι πρέπει να στηρίζεις τις τράπεζες της χώρας σου για να σε στηρίξουν και αυτές, εντελώς αντίθετα με τη λογική «οι καταθέσεις στο εξωτερικό και τα δάνεια στην Ελλάδα».

Υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία. Δεν είναι ίδιες όλες οι επενδύσεις. Δεν είναι το ίδιο μια επένδυση που απαιτεί σχεδόν αποκλειστικά μεγάλες εισαγωγές προϊόντων και δημιουργεί ελάχιστες θέσεις εργασίας με μια επένδυση που συνδέεται άμεσα με την εγχώρια αγορά, χρησιμοποιεί προϊόντα και υπηρεσίες της εγχώριας παραγωγής, δημιουργεί πολλές και καλές θέσεις εργασίας, προσφέρει φόρους και εισφορές. Αυτές οι επενδύσεις που δημιουργούν την υψηλότερη εγχώρια προστιθέμενη αξία πρέπει να έχουν άμεση προτεραιότητα.

Νέοι Εθνικοί Παραγωγικοί Πόλοι. Τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης και του νέου ΕΣΠΑ δεν θα ανατρέψουν την σημερινή πραγματικότητα αν δεν οδηγηθούν σε μια στρατηγική συγκρότηση **νέων παραγωγικών πόλων** επιχειρήσεων, κλάδων, τεχνολογιών και εκπαίδευσης. Η πανδημία και ο πόλεμος στην Ουκρανία αλλάζει με ταχύτατο και δραματικό τρόπο τις διεθνείς αλυσίδες παραγωγής, ανατρέποντας το μοντέλο της απεριόριστης παγκοσμιοποίησης προς πιο περιφερειακούς και τοπικούς κόμβους παραγωγής και κατανάλωσης. Οι ευκαιρίες που ανοίγονται για την ελληνική παραγωγή, την αμυντική και τη ναυπηγική βιομηχανία μας είναι πολλές.

Οι Μικρές Επιχειρήσεις - Παραγωγικά Οικοσυστήματα. Σήμερα λειτουργούν στη χώρα μας εκατοντάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με εξαιρετικό δυναμισμό και εξαγωγικό προσανατολισμό και ένα εξαιρετικού επιπέδου εργατικό δυναμικό, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων μας. Δεν το δηλώνουν μόνο οι ξένοι επενδυτές, αλλά και οι χιλιάδες επιχειρήσεις του εξωτερικού που αξιοποίησαν τους σχεδόν 500 χιλιάδες νέους που μετανάστευσαν, σε αντίθεση με τις εγχώριες γκρίνιες για «ελλείψεις κατάλληλου εργατικού δυναμικού». Αυτό το πολύτιμο παραγωγικό και ανθρώπινο δυναμικό πρέπει να διασωθεί. Αυτή πρέπει να είναι η άμεση προτεραιότητα της οικονομικής πολιτικής μαζί με την καταπολέμηση των νέων ανισοτήτων.

Το εμπόδιο στην ανάπτυξη των μεγαλύτερων σε μέγεθος μονάδων δεν είναι οι πολλοί μικροί επιχειρηματίες, αλλά η διαφθορά, η γραφειοκρατία, η αδυναμία των τραπεζών, η αβεβαιότητα και όλα αυτά που κατατάσσουν την Ελλάδα στις χειρότερες θέσεις παγκοσμίως στους δείκτες ανταγωνιστικότητας. Η ανάπτυξη μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων δεν ισοδυναμεί με την ισοπέδωση των μικρών και των αυτοαπασχολουμένων. Αντίθετα, ο συνδυασμός ανάπτυξης με σταθερότητα προϋποθέτει κρίσιμους οργανικούς ρόλους τόσο για τις μικρές όσο και τις μεσαίες και μεγαλύτερες επιχειρήσεις.

Κράτος και αγορά

Η πανδημία μας έδωσε την αφορμή για μια ριζική αναθεώρηση του ρόλου του κράτους, των ικανοτήτων και δυνατοτήτων που πρέπει να κατέχει. Ένα κράτος που στην καλύτερη περίπτωση «διορθώνει τις αποτυχίες της αγοράς» και στην χειρότερη περιορίζεται στον ρόλο του εξωτερικού αναθέτη (outsourcing) χωρίς να εξασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον, δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας. Απαιτούνται, συνεπώς, σχέδιο και επενδύσεις στη συνεχή δημιουργία γνώσεων και αυτοπεποίθησης στον εσωτερικό του μηχανισμό.

Η πολιτική μας πρόταση καθορίζει με σαφήνεια τις γραμμές που μας διακρίνουν από την Συντήρηση, Δεξιά και Αριστερή, δύο συστήματα αντιλήψεων που επιχειρούν και αυτά να κυριαρχήσουν, μερικές φορές, μάλιστα, και σε αγαστή σύμπλευση μεταξύ τους:

Η **Δεξιά Συντήρηση** χαρακτηρίζεται από μια άκριτη πίστη στις δυνάμεις της αγοράς αλλά και από ένα βαθύ φόβο στις συλλογικές αξίες και πρωτοβουλίες της κοινωνίας. Από την πεποίθηση ότι αρκεί να μειώσεις τους φόρους των πλουσίων για να αυξηθούν οι επενδύσεις. Από τη βεβαιότητα ότι όλες οι επενδύσεις είναι το ίδιο χρήσιμες, ανεξάρτητα από την εγχώρια προστιθέμενη αξία τους, και ότι η «ανάπτυξη» με κινητήρα τα κέρδη των λίγων με κάποιο μαγικό τρόπο θα διαχυθεί αυτομάτως στους πολλούς. Από την αντίληψη ότι το κράτος είναι ένας αδέξιος γραφειοκρατικός μηχανισμός που δεν είναι ικανός για καινοτομία, σχεδιασμό και στρατηγική και ο ρόλος του πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό και στο outsourcing. **Ένα Κράτος Παρατηρητή και Τροχονόμο.**

Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης. Κατάλογοι έργων χωρίς συγκεκριμένο σχέδιο για την εθνική οικονομία, την πρωτογενή παραγωγή, τα ενεργειακά δίκτυα και τους εθνικούς παραγωγικούς πόλους κλάδων και τεχνολογιών που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα. Χωρίς σχέδιο για τις περιφερειακές οικονομίες της χώρας μας. Οι επιλογές των μεγάλων επενδύσεων αφήνονται ολοκληρωτικά στο τραπεζικό σύστημα χωρίς μέριμνα για τις εθνικές προτεραιότητες και μια κατανομή που θα ενισχύει την περιφερειακή ισορροπία.

Η αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων και του δημόσιου χαρακτήρα του ΕΣΥ, η αποδυνάμωση των ελεγκτικών μηχανισμών με συνέπεια τον πληθωρισμό των υπερκερδών και της απληστίας, η αδιαφάνεια και η υποβάθμιση των θεσμών επιβεβαιώνουν ότι η συντηρητική παράταξη στην Ελλάδα είναι, διαχρονικά, αντιμεταρρυθμιστική δύναμη. Το κατά καιρούς διαφορετικό πρόσωπο που παρουσιάζει, όπως και σήμερα, είναι απλώς ψευδές.

Από την άλλη μεριά υπάρχει και η **Αριστερή εκδοχή της Συντήρησης** με μια εξίσου θεολογική πίστη στον κρατισμό και ένα **Κράτος – Εξουσιαστή**, δυσπιστία και αντιπαλότητα με τον ιδιωτικό τομέα. Αρνείται την δυναμικότητα που μπορεί να αποκτήσει και την κοινωνική ωφέλεια που μπορεί να επιφέρει ένας ανταγωνιστικός ιδιωτικός τομέας, αν υπάρχει ένας συγκροτημένος σχεδιασμός από ένα **Κράτος - Στρατηγείο**.

Ενδυνάμωση του Κράτους - Συνεργασίες που υπηρετούν πραγματικά το Δημόσιο Συμφέρον. Η πανδημία μας προσέφερε ένα κρίσιμο μάθημα, ότι απέναντι στις κρίσεις - αλλά και τις μεγάλες προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, των ψηφιακών κολοσσών και των θηριωδών ανισοτήτων - η κυβερνητική παρέμβαση είναι αποτελεσματική **μόνο όταν ο κρατικός μηχανισμός διαθέτει τις απαραίτητες ικανότητες και δυνατότητες να δράσει**. Πρέπει, συνεπώς, να επενδύσουμε στην ενδυνάμωση του κράτους σε κρίσιμες περιοχές όπως είναι η αναβάθμιση της ικανότητάς του για στρατηγικές παρεμβάσεις μακράς πνοής, οι συνεργασίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα **που πραγματικά υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον** και η εξειδίκευση στις ψηφιακές τεχνολογίες και τα data.

Στρατηγικές Άμεσες Επενδύσεις. Οι πολιτικές που βασίζονται στην υπόθεση ότι οι επιχειρήσεις θέλουν πάντοτε να επενδύσουν και απλά χρειάζονται χαμηλότερους φόρους, είναι απλοϊκές και αφελείς. Τα κίνητρα αυτά, αν δεν συνοδεύονται από στρατηγικές άμεσες επενδύσεις του κράτους, σπανίως θα πετύχουν πράγματα που δεν θα γινότουσαν έτσι κι αλλιώς, με αποτέλεσμα απλά να αυξάνουν την κερδοφορία χωρίς την επιπλέον αύξηση των επενδύσεων και της απασχόλησης. Ο πρωταρχικός στόχος μιας πραγματικά προοδευτικής πολιτικής πρέπει να είναι η αύξηση των επενδύσεων, όχι των κερδών. Το πρόβλημα δεν είναι η κερδοφορία αλλά οι παραγωγικές επενδύσεις και η αξιοπρεπής εργασία.

Στρατηγικό Κράτος Επενδυτής. Στις απαιτήσεις της νέας εποχής δεν μπορεί να ανταποκριθεί ούτε το φιλελεύθερο κράτος της «Δεξιάς», ούτε το παραδοσιακό γραφειοκρατικό, δαπανηρό και αναποτελεσματικό κράτος της «Αριστεράς» ούτε το αποτυχημένο εφεύρημα του «επιτελικού» αλλά βαθύτατα πελατειακού κράτους της ΝΔ ούτε το κομματικό πελατειακό κράτος και των δύο.

Η **δημογραφική γήρανση** είναι η κρισιμότερη, ίσως, πρόκληση που αντιμετωπίζουμε. Για να μη γίνουμε μια κοινωνία χωρίς νέους, απαιτείται μια συγκροτημένη πολιτική που θα διασφαλίζει επαρκή και αξιοπρεπή κατοικία στα νέα ζευγάρια, με αιχμή την προώθηση του μοντέλου κοινωνικής κατοικίας. Γενναιότερες και στοχευμένες ενισχύσεις για τα παιδιά, ευρεία επέκταση της ένταξης σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και εργασιακές διευκολύνσεις προς τους νέους γονείς, ιδιαίτερα τις μητέρες.

Η αναγέννηση του **Εθνικού Συστήματος Υγείας**, η επάρκεια και αξιοπιστία του, προϋποθέτει ένα οργανωμένο σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας που παρέχει περίθαλψη, φροντίδα και πρόληψη,

σύγχρονες μονάδες περίθαλψης εκτός νοσοκομείων, την υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών και τη λειτουργία ανεξάρτητων μηχανισμών αξιολόγησης.

Σήμερα και πολύ περισσότερο στο άμεσο μέλλον, η **Παιδεία και το Σχολείο** αποτελεί το καθοριστικό πεδίο που παρέχει γνώσεις, δεξιότητες αλλά και ένα σύστημα αξιών στους αυριανούς πολίτες. Οι προτάσεις μας αφορούν εκπαιδευτικές πολιτικές με στοχευμένη οικονομική ενίσχυση του συστήματος, ενισχυτικά μαθήματα για τους μαθητές που υστερούν, ιδιαίτερη έμφαση στην Προσχολική Αγωγή, υποστήριξη της Ειδικής Αγωγής και ουσιαστική αναβάθμιση του αποτελεσματικού συστήματος της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης με την ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Θεσμοί - Εμπιστοσύνη - Πολιτικό Σύστημα

Οι ώριμες δημοκρατίες με υψηλή ποιότητα θεσμών και διακυβέρνησης καταφέρνουν να εξασφαλίσουν υψηλότερα επίπεδα εισοδήματος, περισσότερες ευκαιρίες επιτυχίας και καλύτερο βιοτικό επίπεδο για τους πολίτες τους. Αντιθέτως σε χώρες που οι δημοκρατικοί θεσμοί είναι ανίσχυροι τους υποκαθιστούν μηχανισμοί συναλλαγής ανάμεσα στην πολιτική εξουσία, την οικονομική εξουσία και τους πολίτες. Η ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών, συνεπώς, εκτός από τη βελτίωση της ευρωστίας της δημοκρατίας έχει ευδιάκριτο οικονομικό αποτύπωμα στην οικονομική αποτελεσματικότητα και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών.

Στην Ελλάδα οι κυριότερες και οι πιο σημαντικές δημοκρατικές τομές της έχουν την υπογραφή του ΠΑΣΟΚ. ΑΣΕΠ, ΚΕΠ, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Συνήγορος του Πολίτη, Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ΕΣΡ και η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ως πραγματικά Ανεξάρτητη Αρχή), είναι οι μεταρρυθμίσεις που συνέβαλαν στην αναβάθμιση της Δημοκρατίας μας και στην υποχώρηση του πελατειακού κράτους.

Η Διαύγεια, η Δημόσια Διαβούλευση, η απογραφή των Δημοσίων υπαλλήλων, η ανεξάρτητη ΕΛΣΤΑΤ, η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (και το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων), ο ΕΟΠΠΥ, η ηλεκτρονική συνταγογράφηση, οι Εισαγγελίες διαφθοράς και οικονομικού εγκλήματος, η άρση του τραπεζικού απορρήτου, την Αρχή για την καταπολέμηση του «μαύρου χρήματος» θεσμοθετήθηκαν παρά το γεγονός ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ διαχειριζόταν το ναυάγιο στο οποίο οδήγησε την ελληνική οικονομία η Κυβέρνηση της ΝΔ το 2009 και αποτέλεσαν ένα κύμα ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων που εκσυγχρόνισαν περαιτέρω το κράτος.

Ωστόσο οι ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις υποχώρησαν μαζί με το ΠΑΣΟΚ. Τις διαδέχθηκαν ένας συνεχής εκφυλισμός τόσο από τη Νέα Δημοκρατία όσο και από τον ΣΥΡΙΖΑ με την απαξίωση των νομοθετικών διαδικασιών, την επανακομματικοποίηση της δημόσιας διοίκησης, διορισμούς μετακλητών σε θέσεις ευθύνης, την «κανονικοποίηση» των απευθείας αναθέσεων έργων με πρόσχημα την πανδημία και των κατά παρέκκλιση προσλήψεων, με την προσπάθεια ποδηγέτησης της πολυφωνίας στα ΜΜΕ και της Δικαιοσύνης.

Οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης με ισχυρές οικονομίες, υψηλά επίπεδα απασχόλησης και ποιότητας της εργασίας, οι χώρες δηλαδή που έχουν, κατά τεκμήριο, απορροφήσει αρκετούς από τους εκατοντάδες χιλιάδες νέους μας του brain drain, διακρίνονται επίσης από υψηλά επίπεδα φορολογίας κερδών και μερισμάτων. Διακρίνονται επίσης από πολύ υψηλότερα επίπεδα "θεσμικής ποιότητας", δηλαδή ποιότητας διακυβέρνησης, λειτουργίας των θεσμών, της δικαιοσύνης, εμπιστοσύνης στο κράτος και τη δημόσια διοίκηση και χαμηλότερα επίπεδα διαφθοράς. Αυτός είναι ο βασικότερος λόγος που χαρακτηρίζονται από πολύ χαμηλότερα επίπεδα παραοικονομίας, φοροδιαφυγής και "μαύρης" εργασίας. Η θεσμική ποιότητα και η εμπιστοσύνη αντανάκλαται και στα υψηλότερα επίπεδα φορολογικής ηθικής που διακρίνει τις κοινωνίες αυτές. Για το λόγο αυτό μπορούν να υποστηρίξουν πολύ δυναμικότερες και εξωστρεφείς οικονομίες με υψηλότερους συντελεστές φορολογίας κερδών και μερισμάτων και χαμηλότερη εξάρτηση των δημοσίων εσόδων από τους έμμεσους φόρους.

Στην περίπτωση της χώρας μας, φαίνεται ότι "ανταλλάσσουμε" την μεγάλη υστέρησή μας στην ποιότητα των θεσμών και της διακυβέρνησης με τη μείωση της φορολογίας του μεγάλου πλούτου, των κερδών και των μερισμάτων. Ο πληθωρισμός, η ακρίβεια και η βίαιη πτώση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, των αδύναμων στρωμάτων και της μικρομεσαίας τάξης δεν οφείλεται αποκλειστικά στις, όντως, δυσμενέστερες διεθνείς συνθήκες. Είναι σε ένα σημαντικό βαθμό και πληθωρισμός «απληστίας». Οφείλεται στην ολιγοπωλιακή συγκρότηση ορισμένων κρίσιμων κλάδων, τις κερδοσκοπικές επιχειρηματικές

συμπεριφορές και την σθεναρή άρνηση της κυβέρνησης να ενεργοποιήσει με ουσιαστικό και αποδοτικό τρόπο τους θεσμούς και μηχανισμούς ρύθμισης και ελέγχου της αγοράς, των τιμών και των περιθωρίων κέρδους.

Ο δρόμος αυτός, ωστόσο, είναι αδιέξοδος και κινδυνεύει να μετατραπεί σε ένα καθοδικό σπирάλ, όπου η υποβάθμιση της ποιότητας των θεσμών και της διακυβέρνησης θα απαιτεί ολοένα και μικρότερη φορολογία πλούτου, κερδών και μερισμάτων και θα επιφέρει, όχι την συρρίκνωση αλλά, την διεύρυνση της φοροδιαφυγής, της παραοικονομίας και της διαφθοράς. Ευνοεί, επίσης, την αέναη συνέχιση της κομματικοποίησης και της δυσλειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και την εξάρτησή της από την πολιτική βούληση του κόμματος που, κερδίζοντας τις εκλογές, παίρνει το κράτος ως λάφυρο και στη συνέχεια επικαλείται την αδυναμία του κρατικού μηχανισμού ως άλλοθι για τις δικές του πολιτικές αδυναμίες.

Γιατί όταν μπορεί το κράτος να παραβιάζει βάνουσα και ανεξέλεγκτα την ιδιωτικότητα, όταν οι θεσμοί δεν λειτουργούν για να προστατεύσουν τους πολίτες, τότε μπορεί να μην επιτρέψει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και στην ΡΑΕ, να προστατεύσει την αγοραστική δύναμη πολιτών και την επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από την αισχροκέρδεια και τις ολιγοπωλειακές πρακτικές.

Πρωταρχικό μας καθήκον είναι να σταματήσουμε την πορεία αυτή. Για να αποκτήσουμε Αυτοπεποίθηση πρέπει να εμπεδώσουμε θεσμούς δικαιοσύνης και αξιοκρατίας. Να αποδυναμώσουμε την οικογενειοκρατία, τη διαπλοκή και τη διαφθορά. Να εμπεδώσουμε σταθερούς κανόνες για την εξυπηρέτηση του πολίτη και την αντίληψη ότι το κράτος υπάρχει για να τον στηρίζει και όχι για να το εκμεταλλεύονται διάφορες ομάδες πίεσης και συντεχνίες.

Πρόοδος και Συντήρηση

Η διάκριση μεταξύ προοδευτικής και συντηρητικής πολιτικής συνεχίζει να έχει νόημα, αν και όχι το ίδιο νόημα που είχε κάποτε. Ως σύγχρονοι σοσιαλδημοκράτες διαφέρουμε ξεκάθαρα από τους άλλους.

Για αυτούς το πολιτικό πεδίο είναι μια μάχη μέχρι εσχάτων χωρίς δημοκρατικά όρια και κανόνες, ένας πόλεμος με στόχο την εξόντωση με κάθε μέσο του πολιτικού «εχθρού». Για εμάς είναι ένα πεδίο δημοκρατικής αντιπαράθεσης και σύγκρουσης, που αναγνωρίζει και δεν καταργεί τον πολιτικό αντίπαλο, δεν τον ταυτίζει με το απόλυτο πολιτικό κακό. Σεβόμαστε το δικαίωμά του να έχει υπόσταση, θεσμική ιδιότητα και φωνή που να ακούγεται.

Για αυτούς η δημοκρατία είναι το πολίτευμα της παντοδυναμίας του νικητή των εκλογών, της αυταρχικής και ανεξέλεγκτης διακυβέρνησης και της υπονόμευσης και της χειραγώγησης των θεσμών. Για εμάς η δημοκρατία είναι το πολίτευμα της δημοκρατικής λογοδοσίας, της διαφάνειας, της υπεράσπισης και εμβάθυνσης των θεσμών, είναι το πολίτευμα της συνύπαρξης, που η εύρυθμη λειτουργία του εγγυάται την κοινωνική συμβίωση.

Για αυτούς η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι ευκαιρία για την ενεργειακή ολιγαρχία, για εμάς είναι ευκαιρία η Ελλάδα να είναι αυτόνομη ενεργειακά, με ενεργειακή δημοκρατία, να γίνει ο πολίτης από καταναλωτής – παραγωγός ενέργειας, ευκαιρία για τον πρωτογενή τομέα, την κτηνοτροφία και αγροτική παραγωγή, για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στις πόλεις μας.

Για αυτούς ενίσχυση της άμυνας μας είναι η εισαγωγή και αγορά οπλικών συστημάτων χωρίς την μεταφορά τεχνογνωσίας και την σύνδεσή της με την εγχώρια παραγωγή, την αμυντική μας βιομηχανία. Για εμάς είναι προτεραιότητα η ανάπτυξη της έρευνας, της ελληνικής τεχνολογίας και της αμυντικής και της ναυπηγικής μας βιομηχανίας.

Για αυτούς ασφάλεια του πολίτη είναι η καλύτερη οργάνωση της καταστολής, για εμάς ασφάλεια του πολίτη είναι η πρόληψη, η προετοιμασία και η αποτελεσματική πολιτική προστασία, είναι το δημόσιο σύστημα υγείας, η πρόσβαση σε ποιοτική παιδεία, η σιγουριά σε ένα αξιοπρεπές εισόδημα και όρους διαβίωσης, η προστασία του εργαζόμενου και της τρίτης ηλικίας.

Για αυτούς παιδεία είναι μόνον η επαγγελματική κατάρτιση, για εμάς η παιδεία πρέπει να διαμορφώνει μορφωμένους πολίτες με σύγχρονες δεξιότητες, ικανούς για εργασία αλλά και για την προστασία της δημοκρατίας.

Για τη δεξιά η ελεύθερη αγορά είναι θεός, για την παραδοσιακή αριστερά δαίμονας, για εμάς ένα εργαλείο που απαιτεί ισχυρές ρυθμίσεις για να υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και τις ανάγκες του πολίτη.

Για αυτούς το κράτος είναι λάφυρο για πελατειακές διευθετήσεις κομματικών ψηφοφόρων και ισχυρών συμφερόντων, για εμάς το κράτος είναι θεσμός δικαίου, που προστατεύει τα δικαιώματα κάθε ανθρώπου ισότιμα και τον υπηρετεί με σεβασμό.

Για αυτούς δημοκρατία είναι εκλογές κάθε 4 χρόνια, για εμάς δημοκρατία σημαίνει συμμετοχή, δράση, διαβούλευση και συλλογική γνώση.

Για αυτούς πατριωτισμός είναι η εκμετάλλευση των εθνικών μας συμβόλων για κομματική χρήση, για εμάς πατριωτισμός είναι ό,τι κάνει τη χώρα μας να ξεχωρίζει και να πηγαίνει μπροστά, ό,τι αναδεικνύει τις ικανότητες του λαού μας.

Άρρηκτα δεμένες με την ταυτότητά μας είναι διαχρονικές αξίες τις οποίες δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ.

Αξιοπρέπεια, Αλληλεγγύη, Ισότητα, Δικαιοσύνη, Αξιοκρατία, Διαφάνεια, Ανθρώπινα και Κοινωνικά δικαιώματα, προσήλωση στη Δημοκρατία, Λογοδοσία.

Τα πάντα στον κόσμο που ζούμε, και ακόμη περισσότερο αυτόν στον οποίο πρόκειται να ζήσουν τα παιδιά μας και η Νέα Γενιά, «φωνάζουν» για μια **πραγματικά** προοδευτική απάντηση.

Με λίγα λόγια, μια **σύγχρονη σοσιαλδημοκρατική πολιτική και μια αποτελεσματική διακυβέρνηση.**